

Warszawa, 14 grudnia 2005 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

RPO-516676-II/05/PS

00-090 Warszawa   Tel. centr. 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 827 64 53

**Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
Prokurator Generalny
w Warszawie**

W skierowanych do Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego wystąpieniach z dni: 27 sierpnia 2002 r. oraz 5 listopada 2003 r. podniosłem problem długotrwałości postępowania przygotowawczego, spowodowanej przedłużającym się okresem oczekiwania na opinie biegłych.

W wystąpieniach tych zwróciłem uwagę na fakt, iż przedstawiona w nim sytuacja stanowi naruszenie prawa obywatela do rozstrzygnięcia jego sprawy w rozsądnym terminie. Wskazałem także, iż w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu wielokrotnie podkreślano, iż sygnatariusze Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności mają obowiązek tak zorganizować system ochrony prawnej, aby sądy (ale także - jak sądzę - organy ścigania) mogły rozstrzygać w zgodzie z wymaganiami wynikającymi z art. 6 Konwencji. Rządy nie mogą przy tym bronić się warunkami społeczno - ekonomicznymi, w których działa system wymiaru sprawiedliwości.

Warto w tym miejscu ponadto podkreślić, iż zawieszenie postępowania karnego nie powoduje wstrzymania biegu okresu przedawnienia karalności. Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia celów postępowania, w tym ochrony interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem.

W odpowiedzi uzyskanej w piśmie z dnia 16 września 2002 r. (nr PR.I.96/5/02) zostałem poinformowany, iż jedną z najczęściej występujących przyczyn długotrwałości postępowań przygotowawczych jest wielomiesięczne niekiedy oczekiwanie na opinię biegłych. Dotychczasowe działania podejmowane przez Prokuraturę Krajową i prokuratury apelacyjne nie przyniosły poprawy sytuacji w tym zakresie.

Z kolei w odpowiedzi z dnia 3 grudnia 2003 r. (sygn. PR.I.96/5/02) zostałem poinformowany, iż przedmiotowy problem pozostaje w stałym zainteresowaniu Prokuratury Krajowej, która podejmuje różnego rodzaju inicjatywy w celu przynajmniej częściowego złagodzenia ujemnych skutków tego zjawiska. Jednocześnie z odpowiedzi tej wynikało, iż stanowisko Prokuratury Krajowej wyrażone w piśmie z dnia 12 czerwca 2000 r. skierowanym do wszystkich podległych jednostek organizacyjnych prokuratury, dotyczące zakazu zawieszania postępowania karnego wobec oczekiwania na opracowanie ekspertyzy przez biegłych, jest nadal aktualne. Należy w tym miejscu zauważyć, iż stanowisko Prokuratury Krajowej wyrażone w powyższym piśmie znajduje pełne oparcie zarówno w orzecznictwie Sądu Najwyższego, dotyczącym art. 22 § 1 Kpk, jak i w piśmiennictwie.

Z napływających do mnie skarg, jak również z analizy akt postępowań przygotowawczych wynika jednak, iż oczekiwanie na opinię biegłych w dalszym ciągu jest bardzo częstą przyczyną długotrwałości postępowań i podejmowania rozstrzygnięć o ich zawieszeniu (podstawę do zawieszenia postępowania, powodującą przewlekłość postępowania stanowi także niejednokrotnie oczekiwanie na wykonanie czynności za granicą w drodze pomocy prawnej).

Między innymi w sprawie o sygn. akt 2.Ds.22/05 Prokuratury Rejonowej w Wyszakowie wydane zostało postanowienie o zawieszeniu dochodzenia,

albowiem czas oczekiwania na opinię biegłego z zakresu wypadków komunikacyjnych wynosi 5 miesięcy.

Także w dwóch sprawach Prokuratury Rejonowej Kraków Śródmieście - Zachód o sygnaturach akt: 2.Ds.191/04/S oraz 6.Ds.3403/03 postępowania zostały zawieszono. W pierwszej z nich zawieszenie nastąpiło na podstawie postanowienia z dnia 30 czerwca 2004 r. w drugiej - postanowienia z dnia 31 marca 2004 r. W obu sprawach podstawą do zawieszenia postępowania był odległy termin opracowania opinii z zakresu badań pisma ręcznego Laboratorium Kryminalistyczne Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie (w sprawach tych Rzecznik zwrócił się do Prokuratury Okręgowej w Krakowie o zbadanie prawidłowości podjętych decyzji procesowych).

Z kolei w sprawie o sygn. akt 3.Ds.266/05/S Prokuratury Rejonowej w Głogowie prokurator zatwierdził postanowienie o zawieszeniu dochodzenia albowiem termin opracowania niezbędnej opinii biegłego z zakresu badania porównawczego pisma został określony przez LK KWP we Wrocławiu na I kwartał 2010 r. (w sprawie tej, po podjęciu przeze mnie działań, postępowanie zostało podjęte i wyznaczono innego biegłego).

Natomiast w sprawie o sygn. akt 1.Ds.4655/03 Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Śródmieścia postępowanie pozostaje zawieszono z uwagi na konieczność uzyskania opinii biegłego z zakresu intensywnej terapii.

Mając na uwadze przytoczone okoliczności zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o podjęcie działań w celu wyeliminowania przypadków zawieszania przez prokuraturę prowadzonych postępowań karnych ze względu na oczekiwanie na sporządzenie stosownej opinii przez biegłego.

/-/